

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
NUTARIMAS

**DĖL KOLEKTYVINĖS APSAUGOS STATINIŲ POREIKIO NUSTATYMO
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2010 m. gegužės 12 d. Nr. 529
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo (Žin., 1998, Nr. [115-3230](#); 2009, Nr. [159-7207](#)) 9 straipsnio 15 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutaria:

1. Patvirtinti Kolektyvinės apsaugos statinių poreikio nustatymo tvarkos aprašą (pridedama).

2. Nustatyti, kad kolektyvinės apsaugos statinių poreikis šiuo nutarimu patvirtinto Kolektyvinės apsaugos statinių poreikio nustatymo tvarkos aprašo nustatyta tvarka turi būti nustatytas iki 2010 m. gruodžio 31 dienos.

MINISTRAS PIRMININKAS

ANDRIUS KUBILIUS

VIDAUS REIKALŲ MINISTRAS

RAIMUNDAS PALAITIS

KOLEKTYVINĖS APSAUGOS STATINIŲ POREIKIO NUSTATYMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kolektyvinės apsaugos statinių poreikio nustatymo tvarkos aprašas (toliau – šis aprašas) reglamentuoja konkrečių esamų statinių ar patalpų, kuriuos ekstremaliųjų situacijų ar karo metu galima pritaikyti gyventojų kolektyvinei apsaugai nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių, poreikio nustatymo procedūrą.

2. Kolektyvinės apsaugos statinių poreikis nustatomas vadovaujantis teritoriniu principu, pagal kurį civilinė sauga organizuojama visoje valstybėje pagal jos teritorijos administracinį suskirstymą.

3. Šiame apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme (Žin., 1998, Nr. [115-3230](#); 2009, Nr. [159-7207](#)) ir kituose teisės aktuose.

II. KOLEKTYVINĖS APSAUGOS STATINIŲ POREIKIO NUSTATYMAS

4. Savivaldybės administracijos direktorius nustato kolektyvinės apsaugos statinių poreikį savivaldybės teritorijoje.

5. Nustatant kolektyvinės apsaugos statinių poreikį, atsižvelgiama į:

5.1. savivaldybės galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės duomenis;

5.2. valstybinės reikšmės ir pavojingųjų objektų skaičių ir jų išsidėstymą savivaldybės teritorijoje;

5.3. savivaldybės gyventojų skaičių.

6. Minimalus kolektyvinės apsaugos statinių poreikis savivaldybės teritorijoje nustatomas atsižvelgiant į apskaičiuotą minimalų kolektyvinės apsaugos statiniuose apsaugomų savivaldybės gyventojų skaičių, kai vienam gyventojui tenka 1,5 kv. metro statinio ar patalpos.

7. Minimalus kolektyvinės apsaugos statiniuose apsaugomų savivaldybės gyventojų skaičius apskaičiuojamas pagal formulę:

$$G = 0,1 \times S + V + N, \text{ kur:}$$

G – minimalus gyventojų, apsaugomų kolektyvinės apsaugos statiniuose, skaičius;

S – bendras savivaldybės gyventojų skaičius;

V – savivaldybės gyventojų – vaikų iki 7 metų skaičius;

N – neįgaliųjų savivaldybės gyventojų skaičius.

Bendras savivaldybės gyventojų skaičius, vaikų iki 7 metų ir neįgaliųjų savivaldybės gyventojų skaičius nustatomas pagal buvusių prieš kolektyvinės apsaugos statinių poreikio nustatymą metų duomenis.

8. Parenkant statinius ir patalpas, kuriuos ekstremaliųjų situacijų ar karo metu galima būtų pritaikyti gyventojams apsaugoti nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių, atsižvelgiama į:

8.1. statinio ar patalpų vietą, siekiant maksimalaus saugumo nuo tiesioginių savivaldybės teritorijoje esančių cheminės, biologinės, radiacinės grėsmės šaltinių ir antrinio pavojingo poveikio (gaisrai, potvyniai, pavojingų medžiagų išsiliejimas, statinio griūtis, grandininės reakcijos efektas ir kita);

8.2. statinio ar patalpų talpumą, teikiant pirmenybę patalpoms, tinkamoms apsaugoti 100 ir daugiau gyventojų;

8.3. statinio ar patalpų konstrukcijas, teikiant pirmenybę tvirtoms (betoninėms, monolitinėms) konstrukcijoms;

8.4. statinio ar patalpų sandarumą, teikiant pirmenybę statiniams su mažesniu ertmių (langų, durų, vėdinimo šachtų) plotu;

8.5. patalpų vietą statinyje, teikiant pirmenybę vidinėms statinio patalpoms; netinkamos tos patalpos, kurios ribojasi su sprogiomis ar gaisringomis gamybinėmis ar sandėliavimo patalpomis ar per kurias nutiesti magistraliniai dujų, garų, perkaitinto vandens ar suslėgtojo oro tinklai;

8.6. atstumus iki evakavimo punktų, teikiant pirmenybę arčiau evakavimo punktų esantiems statiniams;

8.7. privažiavimą prie statinio, teikiant pirmenybę privažiavimui su kietąja kelio danga, automobiliams stovėti tinkamomis aikštelėmis;

8.8. materialines ir finansines statinio ar patalpos pritaikymo kolektyvinei gyventojų apsaugai sąnaudas, teikiant pirmenybę statiniams ar patalpoms, kurioms pritaikyti reikia mažesnių sąnaudų;

8.9. laiką, per kurį statinį ar patalpas galima pertvarkyti į kolektyvinės apsaugos statinį, teikiant pirmenybę kuo greičiau pritaikomiems statiniams ar patalpoms;

8.10. esamus šildymo, vėdinimo, vandentiekio ir kanalizacijos tinklus, taip pat vidaus apdailos elementus, parenkant statinius ar patalpas, kuriuose gali būti patenkinami minimalūs apsaugomų gyventojų poreikiai, užtikrinamas higienos normų ir priešgaisrinės saugos reikalavimų laikymasis;

8.11. esamas sąlygas apsaugoti gyventojus su specialiaisiais poreikiais, teikiant pirmenybę statiniams ar patalpoms, kuriuose tokia galimybė yra;

8.12. esamas sąlygas laikinai apsaugoti ir saugiai laikyti kolektyvinės apsaugos statinio atskiroje patalpoje gyventojų naminius gyvūnus.

9. Kolektyvinės apsaugos statiniai numatomi valstybės ir savivaldybės institucijose ir įstaigose, ūkio subjektuose ir kitose įstaigose, kuriuose:

9.1. turi būti užtikrinta technologinio proceso normali veikla arba jo saugus funkcionavimas ekstremaliųjų situacijų ar karo metu;

9.2. vienu metu dirba arba nuolat būna daugiau kaip 200 asmenų;

9.3. užtikrinamas gyvybiškai svarbių paslaugų teikimas gyventojams: medicininis aptarnavimas, pagrindinių maisto produktų gamyba, transporto ir ryšių paslaugos, elektros, šilumos, dujų, vandens tiekimas, nuotekų šalinimas ir kitos komunalinės paslaugos.

10. Parenkant statinius ar patalpas, kuriuos ekstremaliųjų situacijų ar karo metu galima būtų pritaikyti gyventojams apsaugoti nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių, pirmiausia turi būti svarstoma valstybei ir savivaldybėms nuosavybės teisėmis priklausančių statinių ir patalpų, išskyrus šio aprašo 11 punkte išvardytuose objektuose ir teritorijose esančius statinius ir patalpas, naudojimo galimybė ir tik tada, kai tokių statinių ir patalpų nepakanka, svarstyti privačių asmenų statinių ir patalpų naudojimo galimybę.

11. Valstybinės reikšmės objektuose, pavojinguosiuose objektuose ir karinėse teritorijose esantys statiniai ir pastatai gyventojų kolektyvinei apsaugai negali būti naudojami.

12. Savivaldybės administracijos direktorius, nustatęs statinių ar patalpų pritaikymo gyventojų kolektyvinei apsaugai poreikį, statinio ar patalpos savininko sutikimu sudaro šių statinių ar pastatų naudojimo gyventojų kolektyvinei apsaugai ekstremaliųjų situacijų ar karo metu sutartis (toliau – sutartys). Sutartyse nustatomos statinių ar patalpų suteikimo ir naudojimo gyventojų kolektyvinei apsaugai ekstremaliųjų situacijų ar karo metu sąlygos, atlyginimo už jų suteikimą ir naudojimą tvarka, kolektyvinės apsaugos statinio žymėjimo specialiuoju ženklu (priedas) tvarka ir kitos sąlygos. Dėl valstybei ir savivaldybėms nuosavybės teisėmis priklausančių statinių ir patalpų suteikimo ir naudojimo gyventojų kolektyvinei apsaugai sutartys nesudaromos, atlyginimas už jų suteikimą ir naudojimą nemokamas.

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. Ūkio subjektai, kitos įstaigos ar gyventojai, su kuriais sudarytos sutartys, apie statinio ar patalpos nuosavybės statuso, vykdomos veiklos pokyčius ir planuojamus statybos ar rekonstravimo darbus privalo nedelsdami informuoti savivaldybės administracijos direktorių.

14. Už ūkio subjektams, kitoms įstaigoms ar gyventojams nuosavybės teise priklausančių statinių ar patalpų suteikimą gyventojų kolektyvinei apsaugai ekstremaliųjų situacijų ar karo metu atlyginama Lietuvos valstybės rezervo piniginėmis lėšomis.

15. Statiniai ir patalpos, dėl kurių su ūkio subjektais, kitomis įstaigomis ar gyventojais sudarytos sutartys, pažymimi specialiuoju ženklų sutartyje nustatyta tvarka. Statinius ir patalpas, dėl kurių naudojimo gyventojų kolektyvinei apsaugai sutartys nesudaromos, specialiuoju ženklų pažymi valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, ūkio subjektai, kitos įstaigos, kuriose numatytas kolektyvinės apsaugos statinių poreikis.

KOLEKTYVINĖS APSAUGOS STATINIO ŽYMĖJIMO SPECIALUSIS ŽENKLAS

1. Kolektyvinės apsaugos statiniai žymimi šiuo specialiuoju ženklu (toliau – ženklas):

2. Ženklas yra lygiakraštis mėlynas trikampis oranžinio fono kvadrato, apibrėžtame mėlynos spalvos rėmeliu.

3. Ženklo trikampio kraštinės – 16 centimetrų ilgio, kvadrato – 25 centimetrų, mėlynas rėmelis – 1 centimetro pločio.

4. Ženklas tvirtinamas virš įėjimo į kolektyvinės apsaugos statinį ir (ar) išėjimo iš šio statinio durų 2– 2,5 metro nuo grindų aukštyje, tinkamu regėjimui kampu, pakankamai apšviestoje ir matomoje vietoje. Nesant galimybės ženklo tvirtinti virš durų, jis tvirtinamas ant durų 1,75 metro nuo grindų aukštyje.

5. Jeigu įėjimo į kolektyvinės apsaugos statinį ir (ar) išėjimo iš jo durys yra požeminiuose pastato ar statinio aukštuose, papildomas ženklas šio priedo 4 punkte nustatyta tvarka tvirtinamas virš įėjimo į šį pastatą ar statinį ir (ar) išėjimo iš šio pastato ar statinio durų arba ant jų, taip pat bent vienas ženklas su krypties rodykle į kolektyvinės apsaugos statinį tvirtinamas pastato ar statinio viduje.
